

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Usoz-111/2022-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Senke Orlić-Zaninović, predsjednice vijeća, dr.sc. Sanje Otočan, Snježane Horvat Paliska, Jelene Rajić i mr.sc. Inge Vezmar Barlek, članica vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice-specijalistice Ivane Mamić Vuković, zapisničarke, u postupku ocjene zakonitosti općeg akta pokrenutog po obavijesti MC, [adresa], OIB: [osobni identifikacijski broj], na sjednici održanoj 27. siječnja 2025.

p r e s u d i o j e

Ukidaju se odredbe članka 45., stavak (1) alineja 10., članka 46., stavak (1), alineja 5., članka 49., stavak (1), alineja 3., članka 50., stavak (1), alineja 3., članka 51., stavak (1), alineja 3., članka 52., stavak (1), alineja 4., članka 54., stavak (1), alineja 3., članka 55., stavak (1), alineja 3., članka 56., stavak (1), alineja 4., članka 57., stavak (1), alineja 3., članka 59., stavak (1), alineja 3. Odluke o donošenju II. izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Općine Viškovo ("Službene novine Primorsko goranske županije" br. 07/20), u dijelu koji glasi: "ili niži".

Obrazloženje

1. Podnositeljica zahtjeva osporava zakonitosti više odredbi Odluke o donošenju II. izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Viškovo ("Službene novine Primorsko goranske županije", broj: 07/20., dalje: II. izmjene PPU).
2. Pojašnjava da II. izmjene PPU-a, između ostalog, određuju smjernice za izradu planova užeg područja pa se tako u članku 45., stavak (1) alineja 10., članku 46., stavak (1), alineja 5., članku 49., stavak (1), alineja 3., članku 50., stavak (1), alineja 3., članku 51., stavak (1), alineja 3., članku 52., stavak (1), alineja 4., članku 54., stavak (1), alineja 3., članku 55., stavak (1), alineja 3., članku 56., stavak (1), alineja 4., članku 57., stavak (1), alineja 3., članku 59., stavak (1), alineja 3., navodi sljedeće: „Budući da se radi o već izrađenom Planu mogu se propisati različiti kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši ili niži prostorni standardi, od uvjeta danih za neposrednu provedbu u točki 2.2.1. odredbi ovog Plana za pojedinu vrstu građevine, osobito poštujući lokalne uvjete.“
3. Podnositeljica ukazuje na nesuglasnost s odredbom članka 62. Zakona o prostornom uređenju Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj: 153/13., 65/17., 114/18., 39/19., 98/19. i 67/23., dalje: ZPU), koji određuje da u prostornim

planovima niže razine mogu biti određeni stroži uvjeti, a ne niži prostorni standardi pa predlaže ukinuti sporni dio odredbi.

4. U svojem očitovanju Općina Viškovo smatra zahtjev neosnovanim te ističe da podnositeljica pogrešno tumači smisao odredbi koje se odnose na posrednu primjenu plana. Naime, tamo gdje građevinska područja to omogućuju uvjeti provedbe zahvata u prostoru propisuju se planom uređenja šireg područja, a tamo gdje zbog specifičnosti uređenja, namjene i drugo, to nije moguće donosi se plan uređenja užeg područja temeljem smjernica iz plana šireg područja. Urbanističkim planom uređenja, kao planom nižeg reda moguće je unutar obuhvata plana urediti drugačije kvalitativne i kvantitativne uvjete za pojedinu vrstu građevine, od onih uvjeta koji se odnose na neposrednu primjenu plana, sve zbog prilagodbe lokalnim uvjetima. Dakle, ne radi se o nižim standardima prostornog uređenja već o mogućnosti posredne primjene plana prema lokalnim uvjetima i potrebama. Smatra da se predmetne odredbe plana ne smiju tumačiti restriktivno, već uzimajući u obzir cijeli smisao norme, područja koji se njome uređuje i same svrhe prostornog planiranja. Zbog navedenog predlaže odbiti inicijativu za pokretanje postupka.

5. Sukladno odredbi članka 158. u vezi s člankom 169. stavkom 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj: 36/24., dalje: ZUS) postupak ocjene zakonitosti općeg akta Visoki upravni sud pokreće na zahtjev fizičke ili pravne osobe ili skupine osoba povezanih zajedničkim interesom koji smatraju da su im općim aktom povrijeđena njihova prava ili pravni interes, a može pokrenuti postupak ocjene zakonitosti općeg akta po službenoj dužnosti, na temelju obavijesti fizičkih ili pravnih osoba, prijedloga pučkog ili posebnog pravobranitelja ili na zahtjev suda.

6. Sud nalazi da odredbe na čiju je nezakonitost ukazala podnositeljica nisu sukladne odredbi članka 62. ZPU-a.

7. Kao prvo, Sud utvrđuje da je predmetne II. Izmjene PPU donijelo Općinsko vijeće Općine Viškovo na temelju članka 109. stavka 4. Zakona o prostornom uređenju i članka 34. Statuta Općine Viškovo („Službene novine Općine Viškovo“ broj 3/18 i 2/20), na 38. sjednici održanoj 3. lipnja 2020. te su ove odredbe zakonit temelj donošenju predmetnog općeg akta.

8. Sporne odredbe II. izmjena PPU-a se nalaze u Glavi:“ 2.2.2. Posredna provedba za građevinska područja naselja“. Posredna provedba podrazumijeva provedbu putem prostorno planske dokumentacije užeg područja to jest izradu urbanističkih planova. Prema odredbi članka 76. stavka 2. točke 3. i stavka 3. ZPU-a prostorni plan uređenja grada/općine sadrži smjernice za izradu urbanističkih planova uređenja koji se prema ovom Zakonu donose u građevinskom području naselja i izdvojenom građevinskom području izvan naselja, a za koje se ne donosi generalni urbanistički plan. Prostorni plan uređenja grada, odnosno općine može za dijelove građevinskog područja, za koje se prema ovom Zakonu obvezno donosi urbanistički plan uređenja, propisivati uvjete provedbe zahvata u prostoru s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja, a prema članku 79. ZPU-a urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja i izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju unutar građevinskog područja.

9. Prema članku 80. ZPU-a, urbanistički plan uređenja, uz ostale propisane dijelove, obvezno sadrži: 1. detaljnu podjelu područja na posebne prostorne cjeline s obzirom na njihovu namjenu 2. prikaz građevnih čestica namijenjenih za građenje, odnosno uređenje površina javne namjene i 3. druge detaljne uvjete korištenja i uređenja prostora te građenja građevina, prostorni plan uređenja, kao plan višeg ranga

obvezno sadrži smjernice za izradu urbanističkih planova, ali te smjernice, uz poštivanje specifičnosti lokalnih prostornih prilika moraju biti usklađene s zahtjevima iz članka 62. ZPU-a, dakle ne mogu usmjeravati izradu urbanističkih planova odobravanjem primjene nižih prostornih standarda.

10. Stoga omogućavanje nižih prostornih standarda u smjernicama za posrednu primjenu II. Izmjena PPU-a nisu u skladu s odredbom članka 62. ZPU-a, koji propisuje da se prostornim planom lokalne razine užega područja mogu propisati stroži kvantitativni i kvalitativni uvjeti i mjere za provedbu zahvata u prostoru, odnosno viši prostorni standardi od onih propisanih prostornim planom lokalne razine širega područja te se njime ne moraju planirati sve namjene prostora određene prostornim planom širega područja kao mogućnost, ako takvih ima.

11. Prema tome, shodno važećem zakonskom uređenju prostornog planiranja, prostorni planovi šireg područja, poput predmetnog prostornog plana uređenja općine, ne mogu u smjernicama za izradu urbanističkih planova za područja unutar obuhvata prostornog plana uređenja, propisivati mogućnost određivanja nižih prostornih standarda od onih koje predviđa neposredna primjena prostornog plana uređenja.

12. Stoga riječi: „ili niži“ u odredbama članka 45., stavak (1) alineja 10., članka 46., stavak (1), alineja 5., članka 49., stavak (1), alineja 3., članka 50., stavak (1), alineja 3., članka 51., stavak (1), alineja 3., članka 52., stavak (1), alineja 4., članka 54., stavak (1), alineja 3., članka 55., stavak (1), alineja 3., članka 56., stavak (1), alineja 4., članka 57., stavak (1), alineja 3., članka 59., stavak (1), alineja 3. iz predmetnih II. Izmjena PPU-a, nisu u skladu s zakonom te je potrebno ukinuti navedene odredbe ovog općeg akta u dijelu u kojem se te riječi navode.

13. Ova presuda je donesena temeljem članka 163. stavka 3. ZUS-a, a shodno odredbi stavka 4. istog članka ukinute odredbe općeg akta prestaju važiti danom objave ove presude u „Narodnim novinama“.

U Zagrebu, 27. siječnja 2025.

Predsjednica vijeća
Senka Orlić-Zaninović v.r.